

Varsinais-Suomen Ely-keskus
PL 236
20101 Turku
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite VARELY/5406/2023

Aihe Pori, Valtatie 2 parantaminen Porin keskustan kohdalla, YVA-selostus

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Satakunnan Museolta lausuntoa koskien Valtatie 2:n parantamiseen Porin keskustan kohdalla liittyvää ympäristövaikutusten arviointiohjelman selostuksesta.

Valtatie 2:n liikennemäärä on YVA-ohjelman mukaan edellyttänyt jo pitkään 2+2 kaistaista ratkaisua. Hankkeen tavoitteena on lisäksi parantaa liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta. Hankkeen taustalla on vuonna 2022 laadittu tiesuunnitelma, joten hanke poikkeaa normaalista YVA-menettelystä. Lisäksi hanke sijoittuu tiiviisti rakennetulle asemakaavoitetulle kaupunkialueelle. Hankkeessa suunnitellaan VT 2:n parantamista keskustan kohdalla välillä Korven eritasoliittymä – Tiilimäen eritasoliittymä. Valtatieosuuden pituus on noin 5 kilometriä. YVA-menettelyn ensimmäisenä vaiheena laadittiin ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma), jonka perusteella on toteutettu ympäristövaikutusten arviointi, jonka tulokset on koottu joulukuussa 2024 valmistuneeseen YVA-selostukseen.

YVA-menettelyssä tarkastellaan seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

VE 0+: Tiesuunnitelmaan perustuva ratkaisu, jossa vältetään hukkarakentamista ja joka on realistinen toteuttamisen kannalta. Valtatie säilyy nykyisellään kaksikaistaisena tienä, Suntinojan silta toteutetaan, valtatie alirakennetaan uusi katuyhteys Tikkulan ja Eteläväylän kiertoliittymien välille ja nykyistä Tikkulan suuntaisliittymää parannetaan, Tiilimäen liittymisramppeja pidennetään, jalankulku- ja pyöräilyteitä parannetaan ja lisätään meluntorjuntaa.

VE 1: tiesuunnitelman (2022) mukainen ratkaisu. Valtatie nelikaistaisetaan kaksiajorataiseksi tieksi Tiilimäen ja Korven eritasoliittymien välillä tarvittavine katuja liittymäjärjestelyineen, jalankulku- ja pyöräilyteitä parannetaan, tehdään pohjavesisuojuuksia ja lisätään meluntorjuntaa.

Hankealue ei sijoitu suoraan mihinkään todettuun valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään arvoalueeseen. Hankealueella VT 2 joko rajautuu tai sen vaikutusalueella on monia eri kaavatasoilla osoitettuja valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä arvoalueita ja paikallisesti merkittäviä kokonaisuuksia sekä yksittäiskohteita. Lisäksi Porin kansallinen kaupunkipuisto muodostaa hankealueen viher- ja virkistysalueista muodostuvan rungon.

Satakunnan Museo on antanut lausunnon YVA-ohjelmasta 25.3.2024 (PRI2438072). Lausunnossaan museo piti tärkeänä, että havainnemateriaali on kattavaa ja laatuun tulee kiinnittää huomiota suhteessa vaikutusalueella sijaitseviin kulttuuriympäristöihin ja maisema-alueisiin sekä muuhun asutukseen nähden. Lisäksi museo muistutti, että vaikka hankealueelle ei sijoitu kulttuuriympäristön arvokohteita, sijoittuu vaikutusalueelle paikallisesti merkittäviä aluekokonaisuuksia, joissa kaavatilanne ei ole välttämättä ajantasainen. Museo piti tärkeänä, että vaikutuksia arvioidaan hankealueella kattavasti asutukseen nähden myös todettujen arvoalueiden ulkopuolella.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo on tutustunut YVA-selostukseen ja toteaa, että hankkeen vaikutusalueella sijaitsevat kulttuuriympäristöt, arvokkaat yksittäiset kohteet sekä arvokkaat maisema-alueet on tunnistettu selostuksessa kiitettävästi ja selkeästi. Selostuksen perusteella hankkeen vaikutuksia on arvoitu melko kattavasti. Eri tieosuuksien kohdalla olisi ollut kuitenkin hyvä tuoda esiin minkä kulttuuriympäristön vaikutusalueella ollaan. Havainnekuvat olisivat voineet olla valokuvasovitteita, sillä nyt havainnekuviissa ei näy todellisia rakennuksia ja maisemahäiriöitä on vaikea arvioida. Havainnekuviista ei välity todellinen kuva.

Vaihtoehtojen osalta arvioinneissa ei ole eroja, vaan johtopäätösten mukaan; VE 0+ vaikutusten arvioinnissa vaikutusten nähdään olevan maisemaan ”vähäinen haitallinen vaikutus” ja rakennettuun kulttuuriympäristöön neutraali tai ei muutosta. Vaihtoehto VE 1 vaikutusten arvioinnissa vaikutusten nähdään olevan maisemaan ”vähäinen haitallinen vaikutus” ja rakennettuun kulttuuriympäristöön neutraali tai ei muutosta.

Hyvänä Satakunnan Museo pitää lukua 9.7. haittojen lieventämistoimenpiteistä ja jatkotoimenpiteistä, jossa todetaan, että ”maiseman muistumakohtien säilyttäminen herkillä alueilla ja arvokohteiden yhteydessä on tärkeää.” Hyvänä museo näkee myös suosituksen, jonka mukaan istutuksissa tulisi suosia paikalliseen ympäristöön

soveltuvaa monikerroksellista kasvillisuutta. Luonnon monimuotoisuuden ja viherrakenteen suunnittelun lisäksi lieventämistoimenpiteissä tulisi huomioida, että meluvallit sopeutetaan ympäristöönsä.

Satakunnan Museo on jo aikaisemmin todennut, että hankkeella ei tule olemaan vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Satakunnan Museolla ei ole oman toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa YVA-selostuksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/Katariina Alaspää
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy, Anne Savola
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä